

Predikan Pingstdagen

Pastor Johannes Rydh

Stockholm, 9 juni 2019

I Guds, Faderns + och Sonens och den helige Andes, namn. Amen.

Nåd vare med er, och frid från Gud, vår Fader, och Herren Jesus Kristus.

Bön: Herre, himmelske Gud, du som på den första pingstdagen synligen utgjöt din helige Ande över dina apostlar, låt Anden komma även till oss, så att vi får ta del av dina himmelska gåvor i Ord och sakrament. Undervisa oss väl i den rätta läran, så att vi står fasta i tron. Visa oss både vår synd och den frälsning du berett genom din Son Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Predikotext: Joh. 7:37–39 (2 årgången)

På den sista dagen, den största i högtiden, stod Jesus och ropade: ”Om någon är törstig, kom till mig och drick! Den som tror på mig, som Skriften säger, ur hans innersta ska strömmar av levande vatten flyta fram.” Detta sade han om Anden, som de skulle få som trodde på honom. Anden hade nämligen inte kommit än, eftersom Jesus ännu inte hade blivit förhärligad.

Inledning

Den högtid som omnämns i dagens text är lövhyddohögtiden. Det var en högtid som Gud instiftade genom Mose för att påminna om Guds omsorg under ökenvandringen. I 3 Mos. läser vi:

Ni ska fira denna högtid som en Herrens högtid sju dagar om året. Detta ska vara en evig stadga för er från släkte till släkte. I sjunde månaden ska ni fira den. Då ska ni bo i lövhyddor i sju dagar. Alla infödda i Israel ska bo i lövhyddor, för att era efterkommande ska veta att jag lät Israels barn bo i lövhyddor när jag förde dem ut ur Egyptens land. (3 Mos. 23:41–43)

Senare kom särskilda ceremonier att införas till högtiden. Under de första sju dagarna hämtades vatten från Siloam och bars upp till templet under högtidliga former, där en präst öste av vattnet på eller vid

sidan av altaret, med hänvisning till Jesaja, såsom vi hört i dagens introitus: *”Med fröjd ska ni ösa vatten ur frälsningens källor.” (Jes. 12:3)* Detta påminde om hur Israels folk fått vatten av Gud från klippan i öknen.

Siloam var Jerusalems enda vattenförsörjning under den assyriska belägringen under kung Hiskias tid, och var därför alldeles livsviktigt. Det är inte svårt att förstå att ett sådant vatten skattades högt. Vattnet ansågs vara ”levande” då tillflödet inte var konstant utan naturligt skedde två gånger om dagen. Men likväl var det ett vatten som inte kunde släcka törsten mer än tillfälligt.

Det är nu efter dessa dagar, på den åttonde och sista, då vattenösnigen inte skedde, som Jesus träder fram med orden: *”Om någon är törstig, kom till mig och drick! Den som tror på mig, som Skriften säger, ur hans innersta ska strömmar av levande vatten flyta fram.”* Jesus applicerar Jesajas ord på sig själv, och förklarar att han är uppfyllelsen av detta ställe, och alla andra som anknyter till högtiden, såsom Paulus skriver till korintierna om judarna i öknen: *”De drack ur en andlig klippa som följde dem, och den klippan var Kristus.” (1 Kor. 10:4)*

Om detta säger vi så:

1. Kännedom om synden skapar törst efter det levande vattnet.
2. Den helige Ande är vattnet som leder oss till Kristus.
3. Det levande vattnet strömmar ut från de kristna.

1. Kännedom om synden skapar törst efter det levande vattnet

Ingen människa söker efter Gud av sig själv. Många förkastar tanken på en gud helt och hållet. Andra är allmänt religiösa och famlar efter en mening med livet, men vet inte var man ska söka. Med den fallna människan är det så illa ställt att hon är en slav under synden, döden och djävulen. Det är som en uttorkad man som inte förstår att han behöver vatten.

När så Guds lag kommer anklagande till en människa och säger ”du har syndat”, kommer många att förkasta den. Kanske säger man, som många gör

idag, att det inte finns något absolut rätt eller fel, och att vad som nedtecknats i d.h. Skrift inte är något som gäller i dagens samhälle. Andra intalar sig själva att synden nog inte är så farlig. Man gör ju så gott man kan, och de flesta är väl ändå rätt så hyggliga människor. Inte kan väl Gud förkasta mig för småsaker, och om han skulle göra det är det ingen Gud som är värd att följa, menar man. Så slår man dövörat till, och låter sig invaggas i falsk säkerhet.

Men för den som på allvar lyssnar till lagen och tar dess ord till sig blir det annorlunda. Så gick det till när Petrus på pingstdagen predikade för folket i Jerusalem. Inte hade de sett till Jesus som sin frälsare – många hade varit med och ropat ”korsfäst, korsfäst” – men nu anklagade deras samveten dem.

När de hörde detta högg det till i hjärtat på dem, och de frågade Petrus och de andra apostlarna: ”Bröder, vad ska vi göra?” (Apg. 2:37)

Detta är den andliga törsten, den som Jesus talar om. Han säger inte endast ”kom och drick”, utan *”Om någon är törstig, kom till mig och drick”*. Utan törsten, insikten om synden, kan ingen människa ta emot evangeliets budskap. Också vi måste på allvar rannsaka oss. Det är inte bara judarna som korsfäste Jesus som behöver nåd och förlåtelse. Nej, vi har alla syndat och är lika skyldiga.

Vad är det då som väcker rätt ånger över synden? Det är den helige Andes verk, genom Ordets predikan. Vi går därför vidare och säger:

2. Den helige Ande är vattnet som leder oss till Kristus

När lagens stränga ord på pingstdagen förde judarna till insikt om syndens allvar svarade Petrus inte med ytterligare lagförkunnelser, inte med uppmaningar till än mer nitiskt fasthållande av religiösa regler, eller botgöring genom allehanda goda gärningar. Nej, Petrus förkunnade evangeliets ovillkorliga glädjebudskap: *”Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att era synder blir förlättna. Då får ni den helige Ande som gåva.” (Apg. 2:38)* Och tre tusen tog emot detta och lät döpa sig.

Omvändelsen är helt och hållet Andens verk. När Paulus predikade i Filippi för Lydia, står det att *”Herren öppnade hennes hjärta så att hon tog till sig det som Paulus predikade.” (Apg. 16:14)* Så går det till för varje människa som blir omvänd. Den helige

Ande verkar omvändelsen helt utan vår egen medverkan, och tar sin boning i oss, såsom vår text säger: *”Detta sade han om Anden, som de skulle få som trodde på honom.”*

Jesaja skriver:

För jag ska utgjuta vatten över det som törstar och strömmar över det torra. Jag ska utgjuta min Ande över dina barn, min välsignelse över dina avkomlingar, så att de växer upp bland det gröna gräset, som pilträäd vid vattenbäckar. (Jes. 44:3–4)

Gud låter detta ske när och var det behagar honom. Men den helige Ande verkar inte på vilket sätt som helst, utan några särskilda medel. Det är en reformert villfarelse, att så skulle ske. Nej, det har behagat Gud att låta Anden verka uteslutande genom nådemedlen: genom Ordets predikan och genom sakramenten. Så skriver Paulus: *”Alltså kommer tron av predikan och predikan genom Kristi ord.” (Rom. 10:14)* Och om dopet skriver han: *”Han frälste oss genom ett bad till nyfödelse och förnyelse i den helige Ande.” (Tit. 3:5)* Den som alltså lär att en människa kan bli omvänd utan att evangelium först predikas, till exempel genom en direkt uppenbarelse i en människas hjärta eller genom en egen avgörelse, står i skarp motsättning till Skriftens lära. Sådan villfarelse tömmer nådemedlen på deras saliggörande kraft.

Så blir omvändelsen början på ett nytt liv. Men den helige Andes verk tar inte slut här.

3. Det levande vattnet strömmar ut från de kristna

”Den som tror på mig, som Skriften säger, ur hans innersta ska strömmar av levande vatten flyta fram.”

Om detta kan vi säga två saker. Den som tagit emot evangelium och har Anden inneboende i sig börjar i kärlek mot Gud och sin nästa göra gott. Det kännetecknar en levande tro. Utöver detta så ska den som tagit emot Ordet också sprida det vidare. Främst sker detta genom kyrkans tjänare i det heliga ämbetet, men också varje kristen kan och ska vittna om sin tro. Så blir det levande vattnet till välsignelse inte endast för oss, utan för dem omkring oss. Vi har många exempel på hur apostlarna och deras efterföljare frimodigt bekände sig till Jesus trots förföljelser.

Men vi ska akta oss för att applicera Jesu ord på oss själva på ett sådant sätt att vi därmed avser den synliga andeutgjutelsen och de särskilda nådegåvor som apostlarna fick. Pingstdagens händelser var en

engångsförteelse, ett under med vilket Gud lät identifiera apostlarna som sina utvalda verktyg. De särskilda nådegåvor som beskrivs hos de tidiga församlingarna i Nya Testamentet hörde till den apostoliska tiden. Att kristna idag skulle få gåvor såsom tungotal och profeterande, som pingströrelsen och andra karismatiska rörelser gör gällande, har vi inga löften om.

Vi kan också se Jesu ord som uppfyllande av profeten Sakarjas ord:

Det ska ske på den dagen att levande vatten ska strömma från Jerusalem, hälften mot Östra havet och hälften mot Västra havet. Både sommar och vinter ska det vara så. (Sak. 14:8)

Det levande vattnet, inte Siloams strömmar utan Guds heliga evangelium, har genom hans apostlar gått ut i hela världen, och bildat en enda, helig kyrka. Däri ingår alla kristna i alla tider. Även de trogna i det gamla förbundet som litade till Guds löften om den kommande Messias hör till dem som den helige Ande samlat och bevarat i kyrkan. Till exempel de sju tusen männen som vägrade böja knä för Baal (1 Kung. 19:8–18) kan vi med rätta kalla för kristna. Det är därför oegentligt att kalla pingstdagen för kyrkans födelsedag, som det ofta framställs.

I och med Messias ankomst och Andens utgjutande har fridsriket anlänt. Kyrkan vilar under Guds beskydd och omsorg. Och den helige Ande kommer till

oss idag i vår gudstjänst, genom Ordet och nattvarden, och ger oss kraft och mod att stå fasta i tron. Vi får nåd att både dricka av det levande vattnet och vara källor:

”Du ska vara som en vattenrik trädgård och likna en källa vars vatten aldrig sinar.” (Jes. 58:11)

Amen.

Bön: O Herre Gud, dig prisar och ärar i dag din kyrka, för att du sänt den Helige Ande, Herren och Livgivaren, som öppnar för alla jordens folk och slakten vägen till din gemenskap i de heligas samfund. Vi ber dig: Ingjut din ande i våra hjärtan. Förnya vårt sinne och stärk vår håg, genom hans gåvors rikedom; och såsom du hugsvalat och styrkt dina trogna vittnen och bekännare, så förläna också oss den heliga elden och det himmelska modet. Församla och led alla jordens folk att med skilda tungors ljud i en enda, helig och allmänlig kyrka prisa dig för frälsningens under. Amen.

Lovad vare Gud och välsignad i evighet, som med sitt Ord tröstar, lär, förmanar och varnar oss. Hans Helige Ande stadfäste Ordet i våra hjärtan, att vi inte må vara glömska hörare, utan Ordets görare, och dagligen tillväxa i tro, hopp, kärlek och tålmod, in till änden, och bli evigt saliga. Genom Jesus Kristus, vår Herre. Amen.

Psalmer: 129, 134, 138, 164, 196, 190, 188, 269